

Nechejte zvítězit lásku

→ *Promluva Satja Sáí Báby z 25. prosince 1993* ←

*Ten, koho muslimové uctívají jako Alláha,
křesťané jako Hospodina,
višnuisté jako Pána s lotosovými očima,
šivaisté jako Šambhu,
ten Bůh, který všem uděluje
dlouhý život, zdraví a úspěch, je jediný.
Věřte tomu.*

*Pán je jen láska, láska je Jeho božská podoba,
láska je mantra, která přináší spásu
všem bytostem tohoto světa.*

*Jestliže neprožíváš ani kousek této lásky,
jak můžeš prožívat božství, ó člověče?*

Vtělení božské lásky!

Když se musí jedna věc spojit s druhou, nebo když se jeden člověk stýká s jiným, je základem této přitažlivosti láska. Celý svět je naplněn láskou. Svět je láska a láska je svět. V každé lidské bytosti je přítomná láska jako záře, která prosvítá jeho pocity. Láska je život a život je láska. Stejně jako je schopnost hořet přirozeností ohně a schopnost ochlazovat přirozená pro vodu, je přirozenou vlastností člověka láska. Bez ní přestává být lidský.

Láska je vlastnost člověku vrozená. Je jeho životním dechem. Mladé výhonky zaléváme s velkou láskou. Když vyrostou a později uschnou, bez zájmu je vyhodíme. Kolik lásky jsme pro rostlinku vydali? Hýčkali jsme ji, dokud byla živá. Když uschla, už jsme ji nemilovali. Od dětství jsme milovali matku, která nás porodila a vychovala nás. Když však zemře, je mrtvé tělo spáleno bez jakékoli připoutanosti. Co jsme to předtím milovali? Milovali jsme živou bytost. Tak je život s láskou vzájemně propojen.

Dnešní člověk má sklon na vztah lásky a života zapomínat. Láska se mísí se sebezájmem. Na stromě každého lidského života je plod lásky. Aby se člověk mohl tímto plodem potěšit, musí nejprve sejmout jeho slupku. Musí se také vyjmout semeno plodu. Sladká šťáva plodu potěší jen tehdy, až bude odstraněna slupka a semeno. Na plodu stromu života je slupkou *ahankára* (egoismus). Semena v tomto plodu jsou sobecké zájmy člověka. Jen když jsou odstraněny ego a sobectví, je možné zažít sladkou šťávu lásky.

Upanišady popisují lásku jako „sladkou šťávu, která je jako nektar (*amrtam*) a nejvyšší *brahma*“. To znamená, že šťáva (láska) je sám nektar, je to vpravdě *brahma* (božství). Je to život sám. Je to božské vyzařování – *tédžas*. Tato šťáva lásky je rovna *brahma*. Uděluje člověku nesmrtelnost a naplňuje ho božskou blažeností. Tento princip lásky je svou přirozeností božský, ale dnešní člověk jeho význam nedokáže pochopit. Proto: „Láska je Bůh, žijte v lásce.“

Mnozí lidé se však ve svém okouzlení smyslovými radostmi a světskými věcmi domnívají, že láska je připoutanost k těmto věcem. Ponořeni do sobeckých záležitostí a zájmů hledají lidé všechno pouze ze sobeckých důvodů a nemají žádnou úctu k tomu, co je překračuje. Vše je požadováno pro vlastní potěšení a ne z lásky pro lásku samu. Měli bychom milovat v zájmu Boha, abychom poznali věčnost. Láska by měla být proto, abychom prožívali jas *džňány*.

Láska je tedy směsí sladkosti, jasu a moudrosti. Soucítění je odrazem lásky. Ježíš je vtělením soucítění. Se soucítěním se staral o chudé a zbídačelé a dodával jim útěchu. Tehdy lidé obětovali v jeruzalémském chrámu bez nejmenšího slitování ptáky a zvířata. Ježíš se snažil těmto krutým praktikám zabránit.

Od těch dob až do současnosti jsou ti, kdo pečují o blaho všech živých bytostí a lidstva, vystavováni mnoha zkouškám a soužením. Dobré lidi stále stíhají problémy a potíže. Spasitelé, proroci, svatí a lidé s božskými kvalitami trpěli vždy potížemi a utrpením různého druhu. Neměli byste se o to starat. Mějte víru v Boha. Když budete žít podle pravd, ve které věříte, nebudete si všimnout toho, co si druzí myslí.

Ježíše se nedotýkalo pronásledování, jemuž byl zradou vystaven. Ať jsou proti dobrým lidem vedeny jakékoli útoky, jejich dobrota nemůže být potlačena.

*Jemný diamant neztrácí svůj jas a hodnotu ani v hromadě odpadků.
Dýně neztratí svoji sladkost, i když roste vedle křoví.
Paví mládě vysezené ve vraním hnízdě neztratí své barvy.*

Podobně ani sláva a velikost dobrého člověka neutrpí žádnou újmu za jakýchkoli okolností nebo situace, do níž se dostane. Takový božský jas září v každé lidské bytosti. Láska je projevem tohoto jasu. Aby člověk tuto lásku projevil, musí být připraven nést jakékoli utrpení.

*Dá se sladká cukrová šťáva získat,
aniž by se rozdrtil stonek cukrové třtiny?*

Lidské tělo je jako cukrová třtina, naplněná šťávou lásky. Jen tehdy, když je tělo podrobena těžkostem, může z něj proudit božství, sladká šťáva lásky. Jak můžete očekávat, že budete prožívat božství bez utrpení těla, bolesti mysli a ovládnutí pocitů? Dnešní člověk usiluje o osvobození bez utrpení. Boží láska se tak snadno nezíská. Vzácny klenot lásky lze získat jedině na trhu *tjágy* (obětování). Je ceněn jen v království lásky. Jak by se dal získat na trhu s levnými cetkami? Oddanost dnešních lidí je prosycena sobectvím. Všechno, co se dělá, pramení ze sebezájmu. První nezbytností je vzdát se sobectví. Egoistické zájmy a touha vlastnit se musí držet na uzdě. Mysl se musí zaplavit čistou láskou.

Možná jste slyšeli o životě svatého Pavla. Na počátku byl nesmiřitelným nepřítelem Ježíše. Neustále Ježíše kritizoval. Jednou se mu Ježíš zjevil ve snu a řekl: „Šavle, ty nejsi lidskou bytostí? Je správné, abys zlořečil tomu, kdo ti nezpůsobil žádné zlo, nechoval o tobě žádné zlé myšlenky a nevedl tě špatnou cestou? Co zlého jsem ti udělal? Proč se mi protivíš? To je čiré bláznovství. Ponižuješ sám sebe. Měj se na pozoru, měj se na pozoru!“ Poté, co vyslovil varování, Ježíš zmizel.

Když se Šavel (jak se Pavel jmenoval před obrácením) vzpamatoval, bědoval, že se zpronevěřil své lidské přirozenosti, neboť se vysmíval bližnímu a odsuzoval ho. Cítil, že Ježíš udělal mnoho dobrých skutků. Byl tím, kdo nemohl snášet pohled na utrpení druhých. Každého zaplavoval láskou. Šavel cítil, že to byl hřích, hanobit takového člověka. Od toho dne se stal Ježíšovým oddaným a začal být znám jako svatý Pavel.

V životech mnohých *avatárů* lze shledat, že někteří jejich oddaní se obracejí proti Bohu, když nejsou naplněna jejich sobecká přání, navzdory veškeré lásce a požehnání, které dostávají, a prospěchu, který z *avatárů* mají. Jsou tři typy těch, co pomlouvají Boha. V první skupině jsou takoví, kteří v Boha nevěří a stále si libují v jeho pomlouvání. Jak může být oddanost bez víry? A jak může být láska bez oddanosti? Jak může být někdo označen jako člověk, je-li bez lásky? Slova takové osoby jsou bezcenná.

Druhou skupinou jsou ti, kteří oslavují Boha, když jsou jejich přání naplněna, a vysmívají se mu, když uspokojena nejsou. Představují si, že mají právo přijímat od Boha přízeň. Takoví malicherní lidé Bohu spílají. Jejich přání jsou nebetyčná, jejich zásluhy však minimální a jejich duchovní úsilí bezvýznamné. Přesto kritizují Boha, když nejsou jejich nenasytná přání ukojena.

Třetí kategorií jsou ti, kteří se obrátili proti Bohu ze žárlivosti. Nemohou snášet úspěch či postavení jiných, jimž je podle nich Bůh nakloněn. Na téměř každou nemoc existuje lék, ale žádný na žárlivost. Závistiví lidé si v pomlouvání Boha libují. Všudypřítomností těchto tří druhů lidí, obrácených proti Bohu, se duchovnost a božský cit lásky staly dnes vzácným zbožím.

Existuje védský výrok: „Ten, kdo zná *brahma*, se sám stává *brahma*.“ Znáte božího muže, Mojžíše, o němž píše Bible. Ten se neúnavně modlil k Pánu. Boha vášnivě miloval. Jeho intenzivní oddanost a láska mu nakonec proměnily tvář a naplnily ji božskou září. Podobně se i *gópiky* svou intenzivní oddaností ke Kršnovi staly živoucími obrazy Kršny. Ratnákara, který byl v mládí loupežníkem, získal Rámův jas neustálým opakováním Rámova jména. Ať uctíváte kteréhokoli Boha, uctívejte ho s postojem jednoty (*tadátmabhávou*). Těla mohou být dvě, ale srdce je jedno. Toto je postoj, s nímž by se měl uctívat Bůh. Jen tak dosáhnete stavu, kdy můžete prohlásit: „Ty a já jsme jedno.“

Jak je možno tento stav uskutečnit, popisuje jedna příhoda z Bible. Jednou šel svatý Jan a uviděl anděla, jak si čte knihu. Zeptal se, kdo je a co čte. Anděl odpověděl, že je anděl a čte knihu, která pojednává o učení lásky. Jan požádal o knihu a anděl mu ji podal, ale řekl: „Tuto knihu musíš jíst. Když knihu trávíš, chuť bude hořká. Ale když ji sníš a strávíš, bude velmi sladká.“

„Pojídání knihy“ znamená vstřebání obsahu knihy, její praktikování a prožívání blaženosti, která z ní plyne. Když „knihu“ čteme a trávíme, je zkušenost hořká, jak anděl prohlásil. Ale během času proběhla ve svatém Janovi velká proměna. Jeho mluva nabyla jedinečnou sladkostí. Jeho výraz se zjemnil. Vše kolem něj se zjemnilo.

Co to znamená? Značí to pravdu, že byste se měli zcela sjednotit s boží láskou, kterou u Boha hledáte. Tato láska je zboží, které se nedá koupit. Dnes se oddanost považuje za cvičení v akcionářství, druhu obchodního partnerství. To však není správné. Oddaní by měli cítit: „Všechno je Tvé.“ Jen tehdy, je-li tu takový postoj naprostého odevzdání, lze porozumět podstatě boží lásky.

Na světě není nic snazšího než duchovní cesta. Musí se po ní kráčet v podobě láskyplné služby (*sévy*). Aby byla světu představena krása, sladkost a milost nesobecké a láskyplné služby, vzniklo sdružení s názvem Poslové Satji Sáiho

(založily je bývalé studentky Satja Sái fakulty pro ženy v Anantapuru). Tyto dívky přislíbily, že bez ohledu na rodiny, do nichž se vdaly, a země, kde žijí, se budou zabývat aktivitami nesobecké služby. Měli bychom správně pochopit, co tento slib znamená. Muži mají větší svobodu jednat, jak si přejí. Vdané ženy mají svobodu méně. Přešly pod vládu svých manželů a příbuzných. Přes tato omezení se tyto bývalé studentky nejen věnují službě, ale také do ní zapojují své manžele.

Služební aktivity „Poslů Satji Sáiho“ nelze dostatečně vynachválit. Mezi námi jsou také chlapci – studenti. K čemu jsou? Užívají si svobody, ale neužívají ji správně. Nezabývají se aktivitami služby. Jsou zaměřeni sami na sebe. Studentky však takové nejsou. Nezajímá je sebezprosazování. Abych se zmínil o jedné jejich službě: V mnoha malých vískách tyto dívky staví střechy domků a pracují jako muži. Některé odjíždějí do cizích zemí, kde jsou zaměstnání jejich mužové. Výroční zpráva Poslů Satji Sáiho uvádí, že jejich členky poskytují službu v různých zemích, jako je Kuvajt, Austrálie a Nový Zéland. Jejich rozmanitá služba je velmi chválihodná. Jsem přesvědčen, že velmi brzy jejich aktivity pokryjí celý svět a napomohou prosperitě každé země.

Ať dělají cokoli, dělají to s pevným rozhodnutím. Existuje například množství škol prvního stupně, v nichž pracují muži i ženy. Učitelé však nepracují se stejným zápalem a svědomitostí jako učitelky. Ženy mají ve své povaze schopnost učit děti. Záznamy o studentech ze škol, kde učí učitelky, jsou mnohem lepší než ze škol, kde učí muži. Za minulých šestnáct let vykonaly bývalé studentky ženské fakulty velké služby. Minulý týden se chtěly zaučit do pořádkové služby v Nilajam. Chlapci takovou horlivost neprokázali. Od studentů je nevhodné, že projevují nezájem ke službě. Je škoda, že je nic nepohání k činu, ačkoli každý rok poslouchají zprávu o službě dívek.

Byl jednou jeden úředník, jménem Rámmóhan Ráo. Nosil působivý knírek. Když šel jednoho dne do své kanceláře, prošel kolem muže, který ležel na cestě, zraněný po nehodě. Šel dál, aniž by poskytl zraněnému člověku jakoukoli pomoc, zatímco nějaká žena mu přispěchala na pomoc. V kanceláři nad svým jednáním přemýšlel a cítil se zahanben, že ve srovnání s onou ženou selhal v pomoci zraněnému člověku. Měl pocit, že se nezachoval jako muž, a tak si oholil knírek. Když šel následující den do klubu, členové se ho ptali, proč změnil tvář a co se mu stalo. Prohlásil, že selhal jako pravá lidská bytost a ztratil právo se nazývat mužem. Od toho dne zasvětil svůj život službě společnosti.

Všichni ti, kdo jsou ve vysokém postavení, se mohou stát pravými lidskými bytostmi jen tehdy, když budou poskytovat nesobeckou službu svým bližním. Ponořte se do společnosti a zabývejte se službou. Když takovou úžasnou službu

dělají ženy, proč by měli být muži pozadu? Jestliže budou poskytovat službu muži a ženy společně, bude Indie slavnou a prosperující zemí. Nejen v Indii, ale v každé zemi by měli muži i ženy poskytovat službu potřebným. Mnoho oddaných z ciziny zde jí a prochází se, aniž by dělalo nějakou užitečnou práci. Měli by odložit lenost a účastnit se nějaké smysluplné aktivity.

Vaším heslem by měla být služba. Základem je obětavost. Mluvit o oddanosti bez obětavosti nemá smysl. Mnoho žen poskytuje službu navzdory potížím, s nimiž se setkávají u svých manželů. To ukazuje na jejich obětavost. Poslové Satji Sáího vykonávají mimořádnou službu. Nemusí se omezovat jen na své vlastní členky. Měly by se pokusit získat do aktivit služby i jiné ženy a usilovat o zlepšování podmínek chudých lidí ve venkovských oblastech.

Jestliže je po celém světě dnes oslavováno Ježíšovo jméno, je to pro jeho neomezenou lásku. Sloužil ponížným a ztraceným a nakonec nabídl jako oběť svůj život. Kolik z těch, kteří se nazývají Ježíšovými oddanými, následuje jeho učení? Ti, kdo tvrdí, že uctívají Rámu, nakolik následují jeho příklad? Kolik oddaných, kteří se hlásí ke Kršnovi, žije podle jeho učení? Je mnoho těch, kdo tvrdí, že jsou Sáího oddanými. Kolik jich následuje Sáího poselství? Bude-li každý hledat odpověď v sobě, uvidí, že nikdo. Ten, kdo tvrdí, že je Sáího oddaný, by měl zasvětit život Sáího ideálům. To je pravá oddanost a skutečné pokání. To je punc lidství. Ten se bude odrážet v lásce, jež nachází vyjádření v soucítění, které vytváří pravou *ánandu*. Nejdůležitější vlastností každého člověka je láska. Když chybí láska, zvedají hlavu zlé vlastnosti jako je nenávisť a žárlivost. Učiňte lásku dechem svého života.

U příležitosti Vánoc, v Prašánti Nilajam dne 25. prosince 1993